

Siemens Intern

Nr. 6 – Torsdag 7. november 1985

Nå passerer 1 DM 3 kroner

Kursen på vest-tyske mark beveger seg i grenseområdet 300 norske kroner for 100 mark, og i finansavdelingens siste rundskriv fastlegges en omregningskurs på 100 DM = 300 kr i oktober måned.

– Noen kursrekord er dette ikke, for vi hadde en topp på 301 i mars 1983, men de fleste regner vel med at den tyske mark har en stigende tendens, og vi innretter oss på dette, sier Thor Barkvoll, S/O til Siemens Intern. Dollarkursen er gått betydelig ned, og markkursen får den motsatte tendens.

– Hva betyr denne høyere mark-kurs for Siemens' konkurranseevne her i Norge?

– Økningen i tyske mark-kursen i høst på 3-4% må rimeligvis innvirke negativt på vår konkurranse-evne. Vi må stadig være forberedt på et urolig valutamarked, men over tid vil forskjellen mellom den svært lave inflasjon i Vest-Tyskland og den noe høyere her i Norge oppveie kursdifferansen, og kanskje mer enn det, mener Barkvoll.

Oser av trivsel

– Vi kjører videre på vårt tema om at Siemens husholdningsapparater gir tid til trivsel, og vår nye 80-siders brosjyre i sprakende farger – ja, den oser av trivsel, erklærer reklamesjef Johnny Almvang. Vi har fått

Jon Skolmen med, han ser jo ut som trivselen selv. Men det viktigste er Siemens husholdningsapparater, vi har en styrke i utvalg og kvalitet som aldri før, og den-

ne brosjyren viser det på en helt uforlignelig måte.

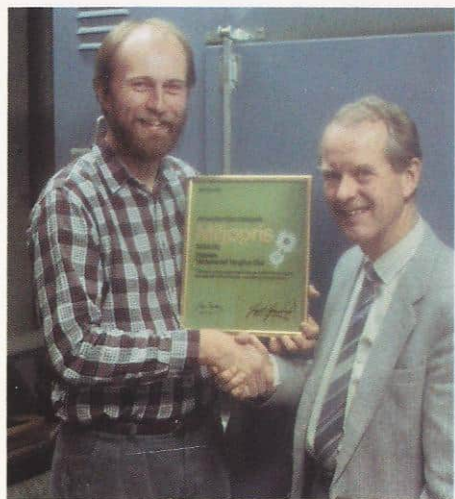
– Vent litt, Johnny, hvorfor lager du egentlig en så så flott brosjyre, den må da koste minst en million kroner, når folk skal ha en eggkoker til kr 180,-?

– Ordet er synergi. Synergi! Det betyr at når du har funnet din eggkoker til kr 180,- blar du videre i brosjyren og får lyst til å se på den nye Siemens mikrobølgeovn også, et vidunder av teknikk og trivselmuligheter, og når alt kommer til alt så er vaskemaskinen klar for utskifting og støvsugeren har ikke de 4 filtere som skal til for å gjøre utblåsningsluften kjemisk fri for pollen og bakterier.

– Stopp, stopp. Når kommer denne brosjyren?

– Omgående. I disse dager. Alle ansatte får den.

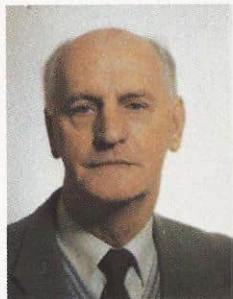
Renere både ute og inne

Siemens på Linderud har vel knapt noe utslippsproblem, men renere kan det alltid bli. Det viste seg på verkstedet Region Øst da man der tok for seg avbrenningsprosedyren for motorer. Spørsmålet var: Var man nødt til å leve med den røyk og stank som utfoldet seg hver gang man måtte brenne av viklingene på en gammel motor som skulle vikles på nytt?

I et godt samarbeide mellom verne-tjeneste, ledelse og medarbeidere på verkstedet ble svaret funnet: en elektrisk avbrenningsovn med etterforbrenning av røyken i en temperatur av 1000°, noe som sikret at alle skadelige gasser ble forbrent for røyken slipper ut i det fri. Bedre miljø for både verksted og omgivelser. Og sannelig, motorene ble vedre avbrent også! Kostnad: 90 000 kroner.

AMU/BU synes dette var verdt utvalgets nye miljøvernpriis, som skal utdeles hvert år fremover. Lars Jensen, som var vår verneombud på verkstedet dengang forbedringen fant sted, mottok prisen på vegne av mange medarbeidere ved en hyggelig sammenkomst i kantinen på Linderud 22. oktober. Det er formannen i AMU/BU, Johan Fuglesang, til venstre på bildet, som overrekker prisen til Lars Jensen. – Ut fra ordtaket om at æres den som æres bør, burde nok et par navn til nevnes, nemlig Leiv Thronsdén og Bjørn Engell, som særlig deltaktige i gjennomføringen av prosjektet. Hvilket herved er gjort!

Siemens- pensjonist i Skien

Anker Aasen, vår solide og humørfylte støttespiller gjennom 33 år, går i november over i pensjonistenes rekke.

Med unntak av perioden ved Husnes i 65 - 66 og på Rafnes i 76 - 77, har han vært tilknyttet Siemens Skien. De siste årene har han virket som lagerforvalter.

Vi ønsker deg lykke til i pensjonistenes rekke, og deg og fru Signe alt vel i årene som kommer. Hilsen kolleger i Skien

Hjertelig takk

— for all vennlig deltagelse i forbindelse med min sønn Edgar Andersen's bortgang.
Edith Guttusrud

— til direksjonen og kolleger for oppmerksomheten på min 50 års-dag.
T.L. Larsen, S/O

— til venner og kolleger for gaver og oppmerksomhet ved mitt 25 års-jubileum i firmaet.
Helge B. Jørstad, S/O

— til kolleger og bedriften for all oppmerksomhet og gaver ved mitt 25 års-jubileum i firmaet.
Knut Viken, S/O

— for den fine gaven jeg fikk da jeg sluttet i firmaet.

Den fineste gaven har jeg imidlertid allerede fått — nemlig minnene om et fint og lærerikt samarbeide med Siemens-kolleger gjennom 20 år. Jeg ønsker alle sammen lykke til videre.

Hallvard Bergland, S/O
— for de fine presangene, blomstene og alle hilsener ved mitt 25 års-jubileum.

Ole Jacob Løken, S/O
— til kolleger og bedriften for all oppmerksomhet og gaver ved mitt 25 års-jubileum i firmaet.

Odd Kristvang, S/O
— for all oppmerksomhet på min 60 års-dag.
Mikal Digre, S/T

— til firmaledelse og kolleger for hilsener og gaver til min 60 årsdag.

Laszlo Hajek, S/T
— for oppmerksomheten i anledning min 50 års-dag.
Einar Husby, S/T

— til Direksjonen, Pensjonistforeningen, venner og tidligere kolleger i Siemens for oppmerksomheten i anledning min 70 års-dag.
Arnfinn Haugnes, S/T

— til firmaets ledelse og kolleger i Siemens for oppmerksomheten i anledning min 60-årsdag.
Arne Flåthe, S/T

— til Siemens direksjon og Siemens pensjonistforening, Siemens montørklubb samt tidligere kolleger og forøvrig hele den gode Siemens-stab, for oppmerksomheten og mange nydelige blomster til min 90-årsdag.
Adolf Sørensen, S/O

31 fikk Siemens-stipend

Ved årets stipend-utdeling kom det inn 72 søknader fra ansatte og slektninger til stipendordning 1. Fordelingen var:

Ansatte søkt til utdanning	30
Ansatte søkt til "hobby/kultur"	15
Slektninger	27

Av de 72 som søkte stipend, var det 16 som fikk søknaden innvilget.

Heller ikke i år kom det inn søknader fra pensjonister. Stipendbeløpet for stipend 1 ble i år økt til kr 60 000,-.

For å søke stipend under stipendordning 2, må man ha vært ansatt i firmaet i 4 år. Det kom inn 21 søknader og av disse fikk 15 søkere kr 6 650,- hver. Alle søknadene var til Teknisk fagskole eller Ingeniørhøgskole. Det var kun menn som søkte.

Velkommen nyansatte

Ole Per Måløy, Telekomponenter/Seksjon Teleteknikk

Øyvind Andersen, Lærling/Montasjeavd.
Roar Skistad, "

Bjørn Haug, Teknisk avd. S/O
Rune Sigvartsen, Lærling/Montasjeavd.

Anne Aarum, "
Jan Eigil Marthinsen, "

Tom A. Ballestad, Inst.avd. S/Skien
Dagfinn Dahl, Inst.avd. S/Kristiansand

Kjell Øyvind Pettersen, Montasjeavd. S/Skien

Kai Tore Austad, Montasjeavd. S/Skien
Tine Lind, Tekn.avd./Skip/Offshore

Evald Kr. Langsjø, Seksjon Elektro-
medisin

Cato Skaugrud, Lærling/Montasjeavd.
Solveig Thom, "

Petter Olafsson, "
Randi Smestad, Leverandørbokholderiet

Robert Utsigt, Lærling/Montasjeavd.
Aril Bråten, "

Sigurd Er. Forberg, "
Frank Almaas, Forsvarssystemer/Seksjon

Teleteknikk
Terje Olav Johansen, S/Skien

forts. s. 15

Vi gratulerer

25 års jubileum

01.11. Tor Vassbotn, S/O (Kristiansand)
12.12. Svein G. Halvorsen, S/O

85 år

01.12. Olaf Bergersen, S/O

75 år:

08.12. Nelly Ellefsen, S/O

67 år

09.11. Anker Aasen, S/Skien

60 år

04.12. Per-Egil Berg, S/O

50 år

12.12. Ottar Arnold Grefstad, S/T

Nytt om navn

Avd. Mobiltelefonsystemer har endret navn og heter nå Avd. Kommunikasjonsprodukter

Årsaken til denne navneendringen som fant sted 01.10.85, har sin bakgrunn i vår nye forretningside. Dette medførte at den gamle avdelingsbetegnelsen ble for snever for de nye produktene som vi i fremtiden vil markedsføre, i tillegg til vår mobiltelefon. Et navneskifte var således påkrevet. Svein Erik Johansen.

Utviklingssjef Aage Amundsen, Elektrovarmefabrikken S/T er fra 1/10 utnevnt til overingeniør og leder av teknisk utvikling innen Seksjon Installasjonsteknikk. Ny leder av produktutvikling elektrovarme er Tore Trondvold. Amundsen vil fortsatt være engasjert i produktutvikling elektrovarme på prosjektbasis.

Johan Fuglesang har fra 1/9 overtatt ansvaret for kvalitetssikringsfunksjonen Skip/Offshore i Region Øst.

Fra 1/10 er produktsalgavdelingene for bransjene Installatører og Industri i Region Nord slått sammen til en avdeling. Den nye avdeling ledes av Torleif Berg med Morten Sæterhaug som stedfortreder.

Ole Chr. Iversen ble den 1.10. ansatt på avd. Informasjonssystemer med ansvaret for den totale ADB-virksomheten, etter et års fravær fra Siemens.

Dødsfall

Pensjonist Bodil C. Currie, S/O døde i sommer, 69 år gammel. Hun begynte i Siemens i 1939 og ble pensjonert i 1976. Bodil Currie var en meget dyktig sekretær som særlig hadde sin virksomhet i Tele.

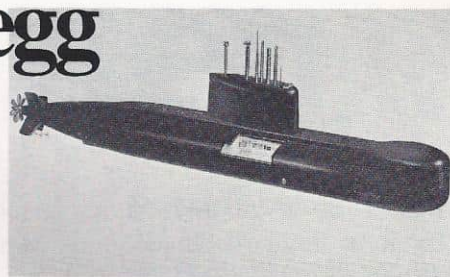
Marianne Benedicte Koller S/O, og Erik Hviding giftet seg 31.8.85. Brudeparet benytter anledningen til å takke kolleger for fine gaver.

Ubåtprosjektets første anlegg levert "On Schedule"

Av Per Bjarthe Hanstveit

Den 21. august 1985 ble det første anlegg i ubåtprosjektet overlevert til Thyssen Nordseewerke's Land Test Anlegg i Kiel fra Siemens i Bergen.

Denne dato markerte avslutning for spesifisering, utvikling, programmering, produksjon (første anlegg) og typetesting av Siemens/Bergen's leveranse til Den Norske Marine's nye ubåter av ULA-klassen.

Prosjektgruppen for ubåtbestillingen i Siemens Bergen. Første rekke fra venstre: S. Jacobsen, A. Flygansvør, T. Skulstad, A. Fotland, P.B. Hanstveit, T. Eldholm. Andre rekke fra venstre: N. Nesheim, A. Hasund, H. Mossige Forsell, E. Seim, S. Nestås, E. Johannessen, R. Boen, K.R. Karlsson, T.F. Andersen. R. Walle var ikke tilstede.

Bearbeidingen startet 29.10.82, da foreløpig bestilling fra verftet forelå.

I tillegg til utvikling, software og produksjon inneholder kontrakten idriftsettelse for Land Test Anlegget og 6 ubåter. For Land Test Anlegget medfører dette at personell fra Bergen skal arbeide i Kiel fra januar '86 – mai '86.

I tillegg til eksisterende kontrakt forhandles det i disse dager angående en tilleggskontrakt på dokumentasjon og reserverdel.

Leveringsomfang

Utstyret som nå er overlevert til det tyske verftet er det første av totalt 7 anlegg som hver består av:

- 1 Engineering Control Console (ECC)
- 4 Battery Sub Station (BSS)

ECC er en kontrollromspult (se bildet) som foruten den instrumentering som vises, inneholder mikrodatamaskiner og konvensjonell elektronikk for styring og overvåking av ubåtens maskintekniske anlegg som følger:

Kontrollsystem - fremdriftsanlegg

Fra denne "hjernen" for ubåtens fremdriftsystem, styres og overvåkes ved hjelp av mikrodatamaskiner:

- Fremdriftsanlegg (motor og batterier) inkl. automatisk turtallsregulering.
- Generatorer for lading av ubåtens batterier.
- Dieselmotorer og Snorkel.

For å oppnå øket pålitelighet foregår styring av ovennevnte systemer i opptil tre trinn med ulik grad av automatisering:

1. Automatisk Mode
2. Fjernkontroll Mode
3. Manuell Mode

Mann-maskinkommunikasjon utføres ved hjelp av tastatur og display.

Kontrakt

Siemens A/S i Bergen inngikk i juni 1983 kontrakt med Thyssen Nordseewerke GmbH (TNSW) i Emden, Vest-Tyskland på leveranse av kontroll- og overvåkingssystemer til en verdi av ca. 45 mill. 1980-kroner. Det lå da mange års markedsføringsarbeid bak, idet det første tilbud ble avgitt i 1978. Tilbudet som lå til grunn for kontrakten ble avgitt i oktober 1980. Utstyret leveres i forbindelse med Sjøforsvarets 6 nye ubåter av "ULA-klassen" som produseres i Emden, samt til et Land Test Anlegg for "ULA-klassen" som bygges i Kiel hos det Vest-Tyske Forsvarets Materieltjeneste.

Imponerende instrumentanlegg fra Siemens i Bergen for ubåtprosjektet. Det er prosjektleder P.B. Hanstveit som peker, til venstre R. Boen.

Ubåtens hjelpesystemer

Ved hjelp av konvensjonell elektronikk og instrumentering styres de viktigste hjelpesystemene:

- Hydraulikksystem, Ventilasjonssystem, Trykkluft system, Sjøkjølevannsystem, Trimme- og Kompenseringsystem.

Overvåkingssystem

Et autark mikroprosessorbasert overvåkingssystem presenterer data og alarmer fra ca. 1000 målepunkter i ubåtens anlegg for operatør ved hjelp av fargebilder på to skjermer og et display.

Fargebildene som operatøren velger fra et tastatur, gir dynamisk informasjon om det valgte prosessområde, som f.eks. fremdriftsmotor, generator, dieselmotor samt ovennevnte hjelpesystemer.

I tillegg overvåkes ved hjelp av BSS cellespenning for samtlige av ubåtens batterier, en informasjon som er til uvurderlig nytte for skipssjefen.

Overvåkingssystemet inneholder også utstyr for logging av alarmer og hendelser. Denne informasjon lagres på magnetbånd og kan avspilles ombord eller på land, med andre ord en type "ferdsskriver" for anlegget. Disse data kan også brukes av Sjøforsvaret for å planlegge vedlikehold av ubåtens maskintekniske anlegg.

ECC inneholder også brannvarslingssystem og isolasjonsmålesystem som leveres fra Autronica A/S samt styring av navigasjonslys, overvåking av tankinnhold, og instrumentering for generell informasjon fra ubåtens maskintekniske anlegg.

Bearbeiding

Totalt inneholder prosjektet 50 000 bearbeidingstimer for Teknisk Avdeling.

All utvikling, elektrisk og mekanisk design og programmering er del av første

forts. på side 14

Kuttet ut TV-titting og hobbyer

I perioden 1959 til 1965 var Leiv Throndsen læregutt i S/O. Etter noen års fravær kom han tilbake til Siemens' serviceavd. — Men Throndsen hadde bare folkeskolen, og ettersom årene gikk, fødtes drømmen om å bli til noe mer. 35 år gammel begynte han på ungdomsskolen og 6 år senere var han ferdig elektroingeniør. — Han er nå avd. sjef på serviceavd. Siemens Oslo.

— Var det ambisjoner eller viljestyrke som drev deg, Throndsen?

— En viss porsjon selvdisiplin bør man ha, men det var først og fremst trangten til å lære noe mer som drev meg.

— Men er det mulig å ta ungdomsskolen, gymnaset og NKI's ingeniørhøyskole på 6 år? Dessuten har vi hørt at du har 3 barn, som var h.h.v. 11, 9 og 1/2 år da du begynte?

— Det stemmer det, og uten familiens støtte hadde dette ikke vært mulig. Jeg kuttet også ut alle hobbyer og all TV-titting og konsentrerte meg om lesingen. Alle ferier ble tatt i forbindelse med eksamener.

— Ferier? Hadde du ikke permisjon fra Siemens?

— Nei, jeg jobbet full dag ut gymnaset og 1/2 dag mens jeg gikk på NKI.

Eksamen ble avlagt 21. juni d.å., med meget gode resul-

Leiv Throndsen i sitt rette miljø, verkstedets serviceavd.

tater, og Siemens Intern føyer seg til rekken av gratulanter. Vi syntes han er et godt eksempel på at man kan ta videreutdanning selv i voksen alder, og at det aldri er for sent å realisere sine ønsker om å lære mer.

Brit

Utrygg utkjørsel

Utkjørselsveien fra Linderud til Østre Aker vei føles utrygg for enkelte fotgjengere, ble det referert i AMU/BU's siste møte. Det er intet fortauer. Da Norway Cup ble spilt på Linderudbanen i sommer forekom det visstnok et par uhell med påkjørsler, dog ikke av alvorlig art. AMU/BU mener at ansvarsforholdet mellom Siemens og kommunen for ferdsel langs vår utkjørsel må klargjøres, og vi må finne ut mulighetene for å anlegge fortauer og parkeringsplasser for idrettsbanen.

Oslo selger til Siemens

Oslo formannskap har vedtatt mot 10 stemmer (ap. og sv) å foreslå for bystyret at Østre Aker vei 90 selges til Siemens A/S, som idag fester tomten. Eiendommen måler 61 422,7 kvm, og salgsprisen er ca. kr 18,5 mill. Mindretallet stemte for fortsatt bortfeste.

Adresse: Papirkurven

"Delar Fairchild fikk brevet, men trodde ikke på det og kastet det. Etter 9 dager døde han". —

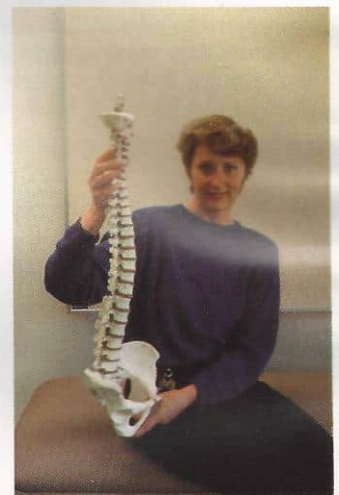
Brevkopier med denne type innhold har i høst sirkulert på Siemens Linderud. "Lykkebrev", står det over. Men innholdet går mer på trusler enn på løfter. Dessverre fins det mennesker som lar seg skremme til å sende denslags tøv videre. La oss minne om at kjedebrev-virksomhet, foruten å være tåpelig også er forbudt, og skulle det dukke opp et slikt brev i en konvolutt til deg, må neste adresse være: papirkurven. Hvilket har skjedd med det eksemplar vi har sittet med her.

Falsk alarm

Brannbilen på Sluppen måtte ut forleden dag da det ble meldt brann fra "Oljeberget". Heldigvis viste det seg, denne gang som før, at det var falsk alarm. Det var tent på litt papir, og mer skulle det ikke til før røkvarsleren trådte i funksjon. — Men det er bedre vi rykker ut mange ganger for meget enn en gang for lite, mener brannsjef Fred. Hagen.

Fra servicefronten —

Bjørn Villangen og hans medarbeidere på Serviceavdelingen for hvitevarer i Bergen kommer opp i både vanskelige og pussige situasjoner mange ganger. Bra er det da, at en kan ta disse med det overskudd og humor som trengs. Et noe spesielt tilfelle kom for dagen, da Villangen åpnet vaskemaskinen som er vist

Skadene i forkjøpet

Ulla Magnusson heter vår nye fysioterapeut på Linderud, og her viser hun hvordan ryggraden din ser ut. Svaien er viktig, påpeker hun. Ulla er svensk, og jobber foreløpig i halv stilling hos oss. Hennes oppgave er å drive forebyggende fysioterapeutisk arbeid og passe på at ergonomien er i orden. Det vil i hovedsak si at forholdene på arbeidsplassen er tilpasset individet. Dermed kommer man skadene i forkjøpet, sier Ulla.

på bildet. En pakningsskjerm ved innmatingen til maskinen var løsnet, og i stedet for å få en fagmann til å feste, eventuelt bytte den, tok kunden resolutt og fjernet den helt. Etter noen tid stoppet maskinen, og ble sendt oss som reklamasjon!

Siemens står på

Siemens viser tenner på data-markedet i Norge. Da Notodden-firmaet Nordstar skulle kjøpe en super-datamaskin til 70 millioner kroner – Skandinavia største pr. idag – var det Siemens og Amdahl som slåss om kontrakten. Begge samarbeidet med japanske Fujitsu. Det ble Amdahl som tilslutt trakk det lengste strå – men heder til våre svenske kolleger i Siemens Data AB for å ha stått på!

Eieren borte

Dette halssmykket har mistet sin eier. Det har hengt i kantinen på Linderud i flere uker, og ingen har meldt seg. Har du peiling på hvor eieren har forvillet seg? Siste kjente adresse: Kontorbygget 7. etasje.

Nok en bjerk er borte

En etter en gir de etter, de flotte gamle bjerketrær på Linderud. I høst måtte atter motorsagen frem etterat vinden hadde gjort kort prosess. Det sies at bjerkene aldri har tålt gravearbeidene på Linderud. Grunnvannsstanden er forandret, og bjerk må ha mye vann.....

Siemens i Kirkenes

Siemens har engasjert seg med 1/12 eierandel i Kirkenes Engineering, forteller Syd-Varanger Avis. Selskapet tar sikte på å ha 10-15 ansatte i løpet av året. Det er særlig muligheten – på lang sikt – til oljeboring i Barentshavet som gjør det attraktivt å ha fotfeste i Kirkenes, men også i dagens situasjon er det markert for et firma som Kirkenes Engineering.

Sykler på Linderud

Skur med sykkelstativ på Linderud ser det ikke ut til å bli, ble det referert i siste AMU/BU-møte. Syklistene henvises til sykkelstativene, og når det gjelder beskyttelse mot regn, fins det jo et godt gammelt råd: en plastikk-pose over setet.

Montør-støtte

Montørklubben i Siemens Trondheim har gitt 5 kroner pr. medlem til de fagorganiserte i Syd-Varanger i tilfelle konflikt der. Klubben er Norges største med 320 medlemmer.

Den røyken, – Den røyken

50 års dager lar vi vanligvis gå ubemerket hen – et sted går grensen for privatlivets fred. Men dette trivelige snapshot fra Seljebakken 57, Fyllingsdalen falt vi for, og da blir prinsippene borte. Det er Gunvor Røst og Johannes Langhelle som besøker fødselsdagsbarnet, kollega Oskar Alfheim (t.v.) den 16. oktober. (Foto: K. Madsen)

I Siemens Intern av 27. februar 1985 hadde Rolf Grønvigh et interessant innlegg om hva det kostet ham å røyke 20 sigaretter pr. dag. For hans personlige økonomi betydde dette henholdsvis kr 6 100,- og kr 13 100,- av bruttoinntekt avhengig om han brukte rulletobakk eller ferdige sigaretter.

Du røyker

Fører vi dette tankeeksperimentet litt videre og sier at av disse 20 sigarettene ble 10 stk. røyket i arbeidstiden. Antar vi videre at det tar ca. 1,5 min. pr. røyk betyr dette totalt 3 min. tapt arbeidstid pr. røyk. Ikke så mye det vil mange tenke, – men la oss fortsette resonnerementet. 3 min. x 10 sigaretter utgjør 0,5 timer pr. dag, eller 6,25% av den totale arbeidstiden.

Firmaet betaler

Betaler firmaet en lønn på 120 000 pr. år betyr dette at firmaet betaler deg kr 7 500,- pr. år for å røyke på jobben. Tar vi hensyn til sosiale utg. firmaet har, må vi legge til ca. 50% slik at firmaets totale "premiering" av den ansattes røykeinnsett blir kr 11 250,- pr. år. Tjener man kr 240 000,- vil tilsvarende utgift for firmaet være kr 22 500,- pr. år!

..... og andre

Gikk vi ennå et skritt videre og antok at en persons røyking på jobben hadde innvirkning på nærmiljøet med nedsatt produktivitet hos flere medarbeidere som resultat, begynner dette å få skremmende dimensjoner.

Tenk over dette før du tar neste røyk i arbeidstiden!

J.H. Linn, MFA 1210

AKAN: Hva er det?

Det kreves mer åpenhet omkring alkohol-spørsmålet i Siemens

— AKAN er arbeidslivets komite mot alkoholisme og narkomani. Legg merke til at det heter alkoholisme, for det er misbruket vi ønsker å bekjempe, ikke vanlig måteholdent bruk av alkohol. AKAN-arbeidet er nå organisert i Siemens Oslo siden ifjor, og utvalget har gitt ut en brosjyre som forteller om de retningslinjer man arbeider etter. Det er imidlertid mange problemer å overvinne før man får den rette kontakt, slik at personer som trenger det kan få en hjelpende hånd på arbeidsplassen.

Dette fremgår av en samtale Siemens Intern har hatt med 2 av medlemmene i AKAN-utvalget i Oslo, Gunnar Johansen og Kaj Varly. De understreker at det uten tvil finnes skjult alkoholisme i Siemens Oslo, og at det er en stor oppgave å få mer åpenhet omkring dette problemet. Arbeidslederne har i denne sammenheng et særlig ansvar, fordi det er de som vanligvis er best klar over forholdet. De vil merke det på fravær, fremmøte og skoft, variasjoner i humør og øket antall feil og uhell i arbeidet. Men det er direkte galt å forsøke å dekke til dette ved å gi vedkommende en lettere jobb, plassere ham vekk fra de andre eller lignende. Dette er å gjøre vedkommende

En hjelpende hånd på arbeidsplassen, tilbyr Kaj Varly (t.v.) og Gunnar Johansen, begge S/O.

en bjørnetjeneste. Det arbeidslederen bør gjøre er å kontakte et av AKAN-utvalgets medlemmer, og få den hjelp som her kan tilbys.

— Vi må helst inn i bildet så snart de første tegn på avhengighet av alkohol viser seg, sier Johansen og Varly. Vårt

arbeide er av forebyggende og hjelpende art, og vi har den fordel at vi er på samme arbeidsplass og kan støtte opp som kolleger og venner. Vår taushetsplikt er absolutt, slik at enhver kan komme trygt, enten det gjelder deg selv eller en kollega som du forstår trenger hjelp.

Siemens-ansatte kan få store rabatter ved bilkjøp

Siemens er et stort bilmarked, og bare gjennom Siemens Motorklubb blir det i år solgt langt over 100 biler, sier formannen i Motorklubben, Bjørg Vasskog, Siemens Oslo. Alle ansatte i Siemens er medlem av motorklubben, sier hun, og det er ingen kontingent.

Hvis man ønsker å kjøpe bil gjennom motorklubben, kan man henvende seg til de 3 firmaer vi for tiden har rabattavtale med. Man henvender seg alltid til vår kontaktperson i bilfirmaet, sier at man er ansatt i Siemens og først når avtalen er truffet, får man rekvisisjon fra Motorklubben.

OPEL

Firma Bygdøy Bil A/S, som ligger ved Østre Aker vei, ikke langt fra Linderud forhandler Opel. Der har Motorklubben fått en god avtale. Rabattene varierer for de forskjellige biltyper. Firmaet har også serviceverksted på samme sted. Det tilbyr svært gode finansieringsordninger som også gjelder bruktbil kjøp. I slutten av oktober tilbyr firmaet i samarbeide med NAF gratis vintersjekk for alle Opeler.

Åpningstiden er kl 0900 til 1700. Torsdag er det åpent til kl 1900. Lørdag fra kl 0900 – 1400.

Kontaktperson i Bygdøy Bil A/S er: Tor Ole Hødnungseth. Telefonnr. (02) – 16 31 10.

TOYOTA

Firma F.E. Dahl Detalj A/S, Ulsrudvn. 43 B, 0687 Oslo 6 tilbyr en god rabattavtale og mange tilleggsfordeler for Toyota.

Åpningstiden for både salg, service og delelager er fra kl 0700 til 1900, lørdag 0900 – 1400. Det tilbys også rabatt på service ved ledig kapasitet. Lånebil i nødssituasjoner. Kontor tilbys mens man venter på bilen. Gode forsikrings- og vedlikeholdsbetingelser. Personlån og bensin 15 øre under pumpepris.

Når det gjelder Toyota har vi fått den samme avtalen i Trondheim hos Hell Bil-service A/S.

Kontaktpersoner i Oslo er: Kjell Ellingsen og Rune Henriksen. Telefonnr. (02) - 26 65 05.

DATSUN

Bilhuset A/S ligger i Schweigaardsgt. 26, 0191 Oslo 1. Rabattene varierer noe på de forskjellige biltyper.

Kontaktperson er: Per A. Ellingsen, telefonnr. (02) - 68 67 10.

Underlag med prisliste, rabatter osv. vil bli sendt til Motorklubbens kontakter i S/T - S/B - S/Ålesund, sier Bjørg Vasskog til slutt.

Produktleder Lars Brustad, initiativtager og en av de drivende krefter bak begrepet NY GIV.

**Klare produktforbedringer,
en målbar produktivitetsøkning,
oppsving i eksporten.
Norwesco er på riktig vei.**

rapport • siemensrapport • si

Du er alltid velkommen til Norwesco, sier Tove Hvile.

Begrepet "NY GIV" ble lansert hos Norwesco for ca. 1 år siden og kampanjen har gitt resultater internt såvel som overfor omverdenen. Virkningene utad er for en stor del resultater av den utvikling og omstilling som har funnet sted innover i Norwesco, sier produktleder Lars Brustad, men like klart er det at uten impulser fra kundene og ikke minst fra Siemens ville "NY GIV" ha manglet vesentlige ingredienser. Det går den riktige veien.

Kvalitet og produktivitet

Den overordnede policy skal være kvalitet i alle ledd. Det være seg i innkjøpsprosessen, varehåndtering, produksjon, produktutvikling og i reklameaktiviteter.

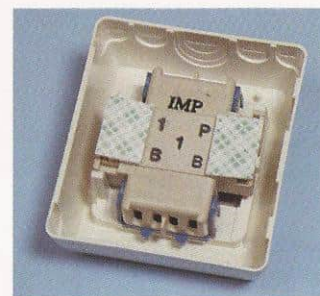
Det er kundene som betaler lønningene våre og bedriften er avhengig av den enkeltes aksept av kvalitetsbegrepet. Ved felles innsats, bl.a. har snart alle våre medarbeidere gått interne kurs, har vi oppnådd resultater. Tilfredse kunder, lite reklamasjoner – og en klart, målbar høyere produktivitet. For oss står "NY GIV" ikke bare som en engangs krampe-trekning, det er selvsagt en kontinuerlig prosess, men allerede årets budsjett innebærer en volumøkning som vil gi oss et godt positivt resultat – og dette skal vi fortsette med.

Produktutvikling

Etter denne godt begrunnede, optimistiske kraftsats fra Lars vil vi gjerne høre konkret om noen av de forbedringer som er gjort, og et av stikkordene er produktutvikling. En produktutvikling der markedet, brukernes ønsker først og fremst må etterkommes. Markedsundersøkelser, også med direkte intervjuer på byggeplassen, idékonkurranser og en systematisert kommunikasjon salgsavdeling/produktutviklingsavdeling, har vært en fruktbar vei.

En god akkord for montørene øker interessen for materialet. Stikkontakt-malen, gjennomgående jordskinne og den nye tapen på bryterne er gode eksempler på

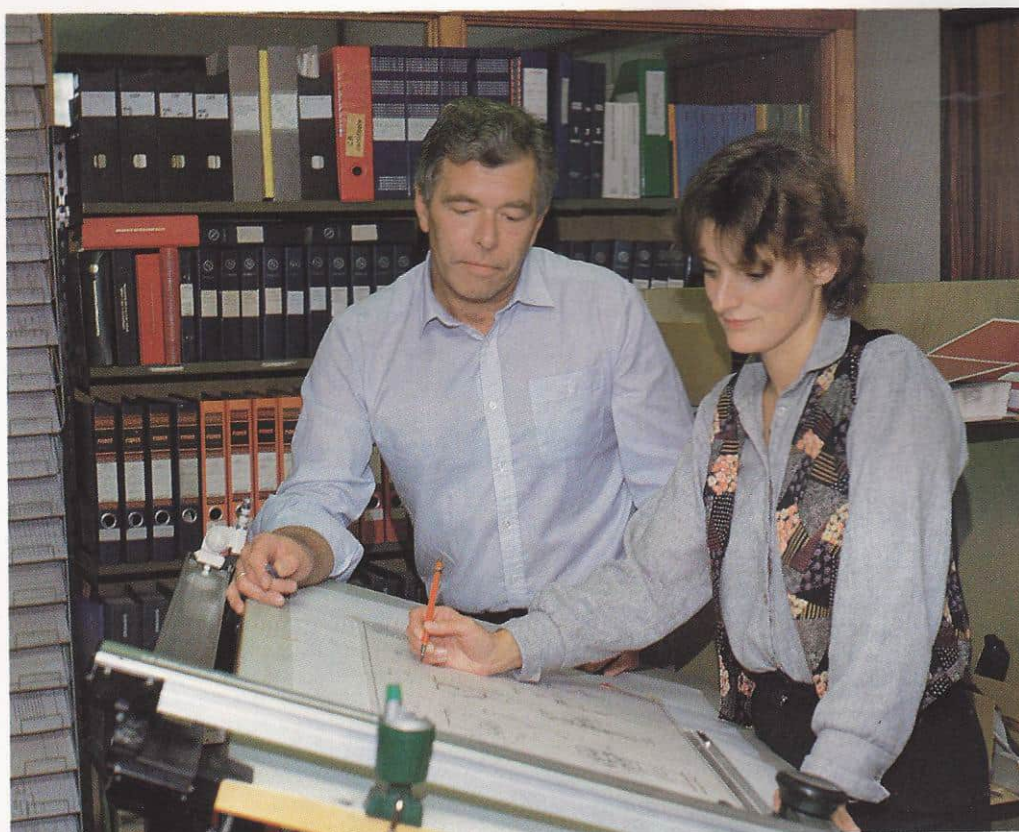
dette. Men det er ikke bare tapen som har gjort UNIBryterne til et bedre produkt. Større innføringsåpninger gir koblingsmulighet for inntil $4 \times 2,5$ under hver klemme. Og alle innfelte brytere har fått en stivere festering slik at "vuggemeie" unngås.

Brekkasje har vært et problem i forbindelse med 25A sikringselementer. Dette er løst med ny, solid kappe i plast. Enkel, elegant design og lettere å montere enn tidligere.

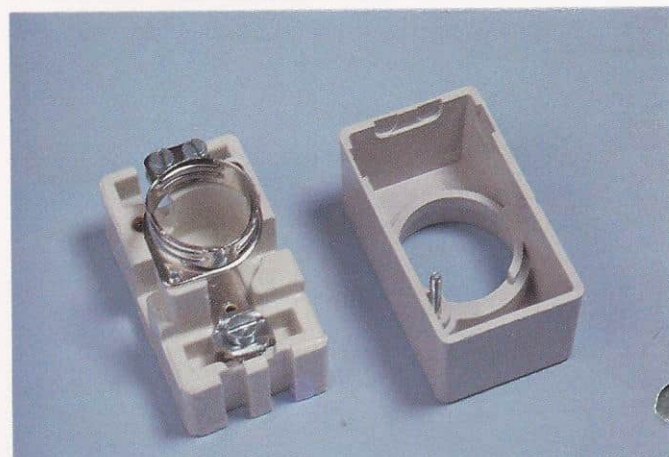
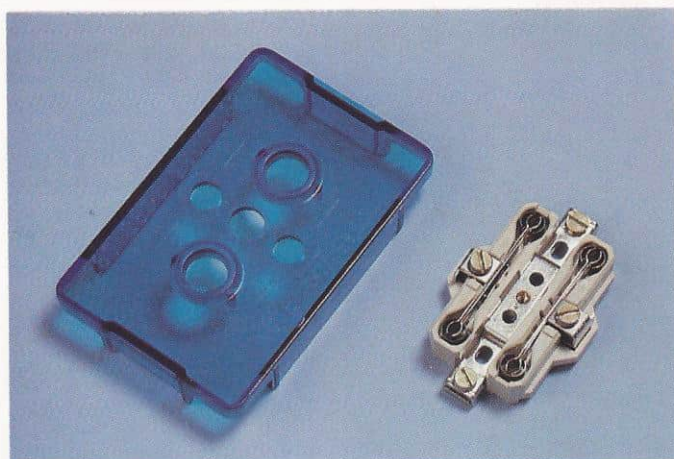
siemens rapport

Eva Kristensen og Per Breiner er del i produktutviklingsteamet.

ende "menneskelig" preg. Det nye slagordet i reklame-sammenheng – Vår innsats er din fortjeneste – kan tolkes på flere måter, mener Lars – at brukerne tjener på vår innsats enten det er innsatsen i bryterne eller produktutviklingsinnsats, eller – at innsatsen i våre produkter er vår kunders fortjeneste.

Håkke som, sier vi, men det ser ut til at Norwesco har fått fotfeste igjen og på god vei til å bli en frisk og sunn datter i familien.

Det er nå stadig "noe på gang" på produktutviklingssiden, forteller Lars og han lover at Norwesco skal bli en spennende leverandør i tiden fremover.

Emballasje er ikke bare innpakning

Maksimal beskyttelse av innholdet, tydelig merking, tiltalende utseende er blant de krav som tilfredsstilles av den nye "emballasjelinjen" til Norwesco.

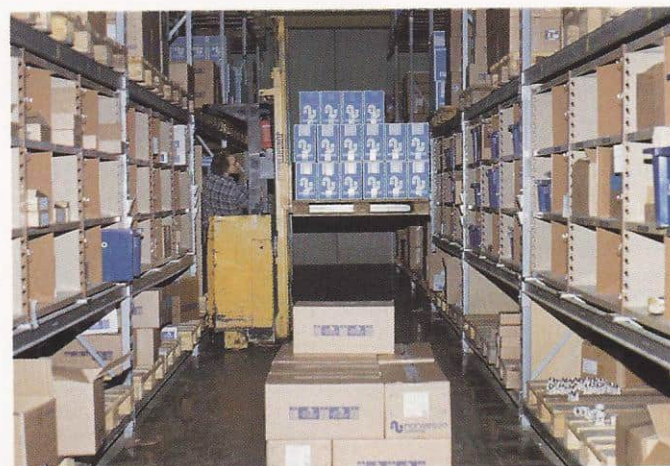
Alle etiketter har illustrasjoner av produktene og strekkoding muliggjør bruk av lesepen og bærbar terminal i opptellings- og bestillingssituasjoner.

Eksport

På det svenske markedet er datterselskapet Norwesco AB en betydelig leverandør blant

11 konkurrenter. Selgerstab-en er i siste forretningsår forsterket med 3 mann med G. Stenmark, som kommer fra Eskilstunafabrikken til Siemens, i spissen. Det er bokstavelig talt blitt en slagkraftig gruppe idet også ex-tungvektbokseren Bengt Palm nå er med på laget. Lars antyder en 50% omsetningsøkning i Sverige i det året som er gått.

NY GIV-Kampanjen har også ført til en omlegging av reklameaktivitetene – i en mer aggressiv retning. Den nye katalogen er verd å nevne. Foruten at den er oversiktlig, praktisk og lett å finne frem i, er den utstyrt med endel helsiders situasjonsbilder som gir den et overrask-

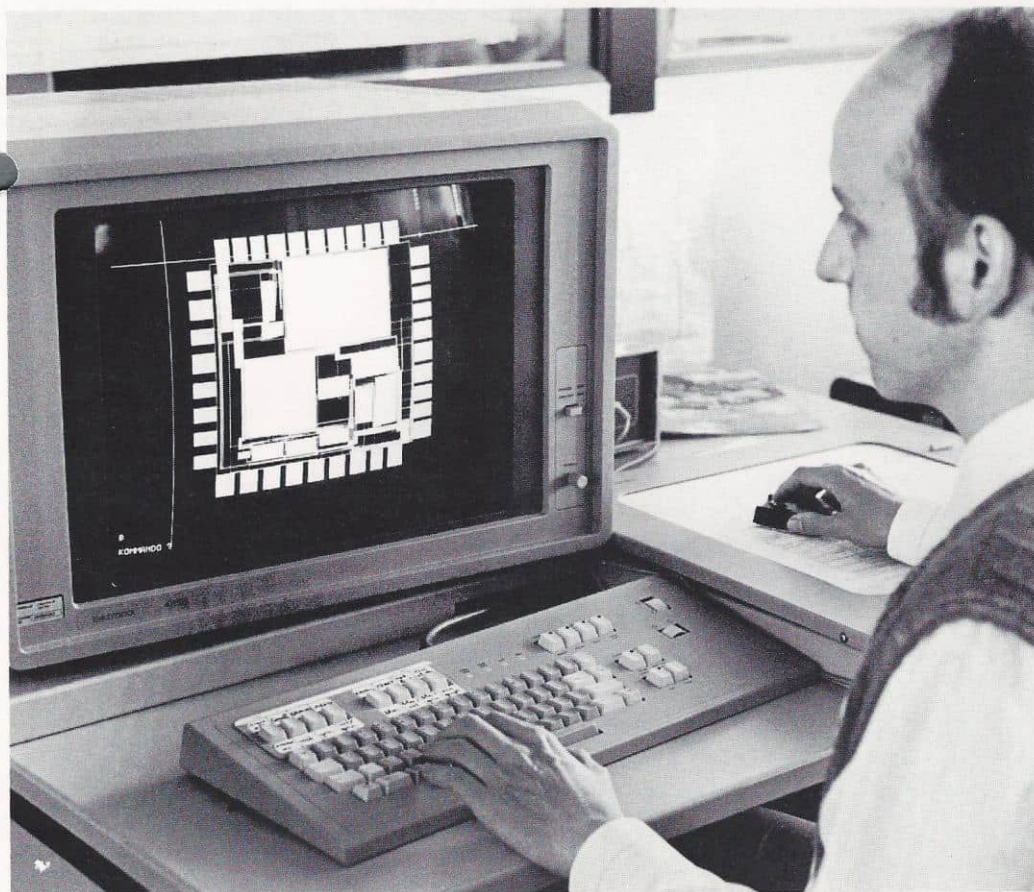
Emballasjedesign er en viktig komponent i et markedsføringskonsept. Noe ikke minst sigarettprodusentene har bevist.

Pling og kjør

De nye trikkene i Trondheim står av og til fordi de får vann i gearkassen. Nå er ikke gearkassene levert av Siemens, men det er motorene og det elektroniske utstyret – og det fungerer prima.

I Tunis derimot, står Siemens ansvarlig for hele trikke-systemet i hovedstaden. Det omfatter et 30 km nett med 78 trekkvogner, kjøreledninger, signal- og strømforsyningsanlegg samt alle stasjonsanlegg langsmed linjene. Og i Tunis regner det ikke.

Nettet skal stå komplett i 1987, og vil da kunne befordre 20.000 passasjerer pr. time og retning. Anlegget har en samlet omsetningsverdi på mer enn en milliard kroner.

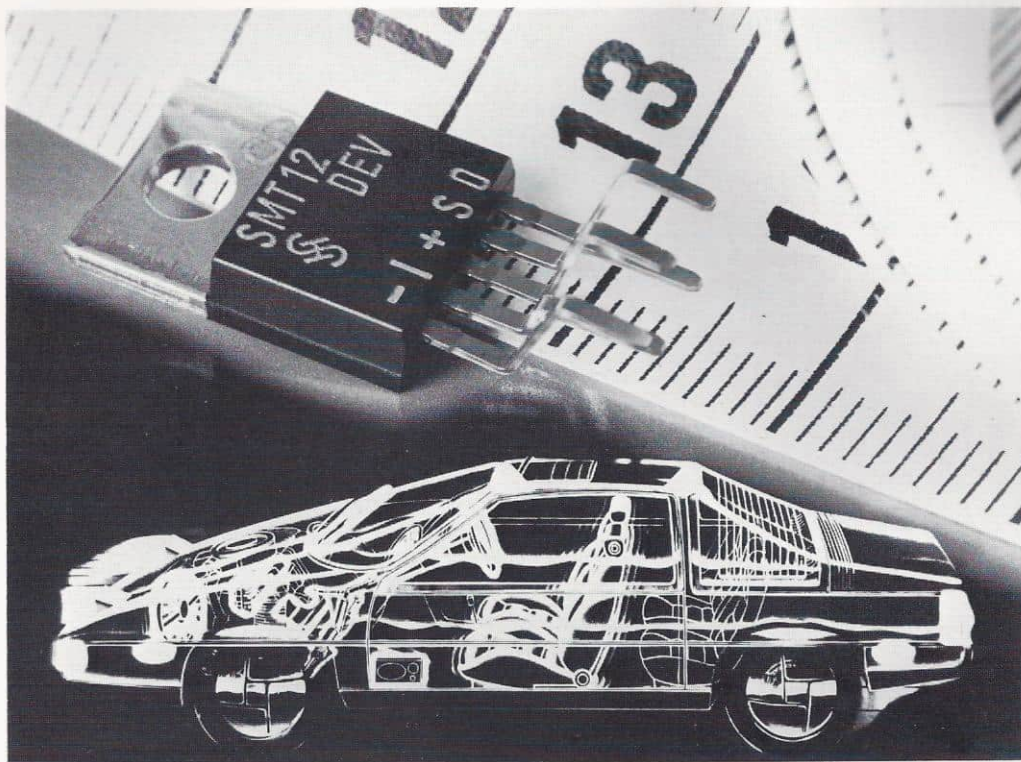
Studenter blir kjent med Venus

Riktignok kommer ikke damen fra Milo, det er navnet på computersystemet Venus denne gang. Siemens driver et prosjekt til ca. 60 mill.kr på 14 tyske høyskoler omkring "chipdesign".

Med dette systemet utvikles integrerte kretser innen automatiseringsteknikk, regnerteknikk og teleteknikk. For første gang får studenter mulighet til selv å utvikle kretser som kan fabrikkproduseres og deretter testes i praksis. Venus er nemlig tilpasset prosesslinjene i halvlederfabrikken i München og derfor kan prøvene innpasses i den løpende produksjonen uten store omstillinger.

Tilsammen er 30 læresteder beskjeftiget i prosjektet som koordineres av "det tyske selskapet for matematikk og datateknikk".

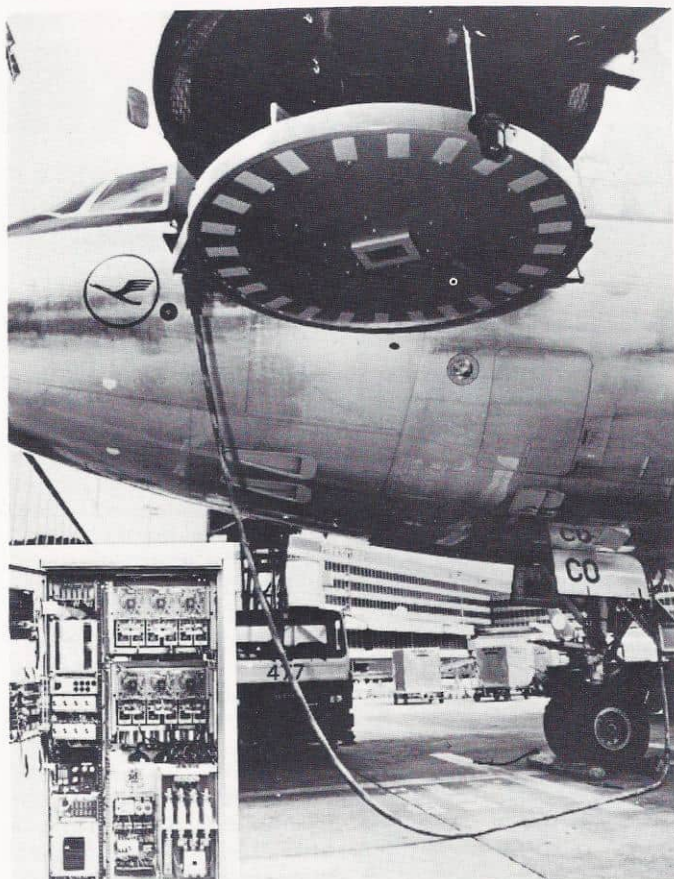
I 90-årene regner man med å trenge ca. 100.000 "chipdesignere" bare i Forbundsrepublikken.

Elektronikk med innebygget "skytsengel"

En ny generasjon komponenter er iferd med å vinne innpass i biler og industrimaskiner. De kobler høyere strømmer og spenninger, integrerer logiske funksjoner og er praktisk talt ikke til å ødelegge. Navnet er "Smart Sipmos". Hittil har f.eks. vanlig elektronikk p.g.a. strømstyrken vært utelukket i bilen i forbindelse med inn/utkobling av vinduspussere, kjølevifter, blinklys o.l.

Mer robuste komponenter bruker enten selv for mye strøm, koster for mye eller er for upålitelige i kortslutningstilfeller. I årtier har derfor det elektromekaniske relé holdt stand i bilen, med stadig mer omfattende kabling ettersom elektrisk drevne funksjoner har øket. Et elektronisk koblingskonsept er ønskelig av mange grunner. Med innebygget beskyttelse mot overspenning, kortslutning og høye temperaturer. "Smart Sipmos" er starten i denne familien. Arbeidsspenning mellom 6 og 58 volt og tåler opptil 12 ampere. Serieproduksjon begynner i 1987.

Renere luft på flyplassen i Frankfurt

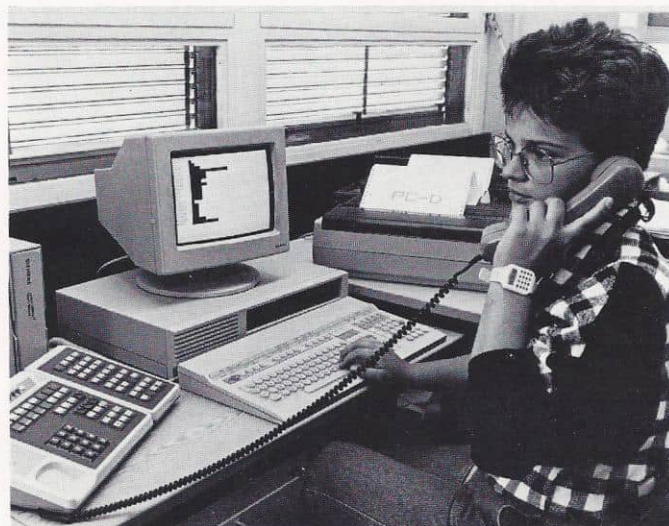
Forurenset luft er et problem på store flyplasser og en av kildene er dieselaggregatene som forsyner parkerte fly med strøm. Av denne grunn går flyplassadministrasjonene mer og mer vekk fra denne metoden og installerer faste, statiske frekvensomformere. Disse forsyner flyene med den nødvendige 400 Hz spenning. Siemens har nylig levert et komplett anlegg for en oppstillingsplass for 14 fly i

Frankfurt. Sijet, som er typebetegnelsen, har en ytelse på 90 kVA og kan drives fra nett med 50 eller 60 Hz. Den kompakte byggemåten, uten roterende deler, tillater en desentral plassering i nærheten av flyene. Det betyr bl.a. at kostbare, fast installerte 400 Hz kabler faller bort.

Hotline for PC-spørsmål

Alle vanskelige spørsmål om Siemens PC'er skal kunne besvares omgående — i alle tilfelle innen 24 timer. Dette var målsettingen, og for å oppfylle denne har Siemens installert en Hot-line tjeneste i München. Den er beman-

net med høy-kompetente fagfolk døgnet rundt — og kan besvare alle spørsmål vedrørende hardware, brukersoftware, programmeringsspråk, kommunikasjonsteknikk og driftssystemer.

Kvalitetssikring i Siemens: Håndboken i ny utgave!

Kvalitet er nåtidens og fremtidens utfordring til norsk industri. I Amerika prioriteres idag kvalitet foran produktivitet i samtaler, i motiveringsprosesser, i bedriftsledelse. Og årsaken er enkel. Med kvalitet på alle plan og i alle ledd vil øket produktivitet være frukten som kan høstes. Vi må investere noe for å få det til, eller ihvertfall prioritere ressurser, men en helhjertet innsats i arbeidet for å sikre kvaliteten, vil gi større inntjening. Samtidig vil det kunne gi motiveringsarbeidet et positivt innhold som forstås og aksepteres av alle ansatte.

Hvordan står det så til hos oss i Siemens? Er vi så opptatte av å løse dagens problemer at vi ikke har tid å tenke på hvordan vi kan unngå noen av problemene i fremtiden?

Kvalitetssikringsarbeidet skal hjelpe oss med dette, og vi er godt i gang. Men mye står igjen og veien fremover kan synes uten ende.

Vi satser imidlertid på å bygge opp et system trinn for trinn.

Ny håndbok

Et meget viktig trinn i denne forbindelse var vår første kvalitetssikringshåndbok for seksjonene E, I og P, som kom for to år siden.

Nå er denne kommet i ny utgave, og på norsk. Valg av språk er et klart uttrykk for at kvalitetssikring ikke lenger er noe som bare kreves og utføres i offshore-sammenheng, men gjelder for alle bransjer. Håndboken har en tosidig oppgave.

Den skal gi informasjon om hva firmaet pålegger den enkelte organisasjon enhet for å sikre kvaliteten av de opp-

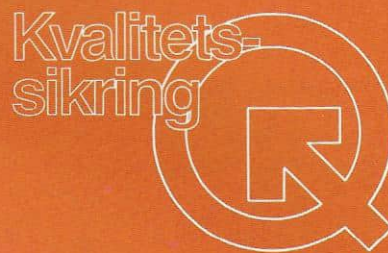
gaver vi har påtatt oss. Dette er minstekrav og skal oppfylles.

Samtidig skal boken fortelle våre kunder hva vi gjør for at hans krav til kvalitet skal bli oppfylte.

Samsvar

Som vi forstår må det være samsvar mellom disse tosidige oppgaver som håndboken har. Vårt tilsagn overfor kunden, skal oppfylles gjennom iverksettelse i organisasjonen.

Av hensyn til innsyn og tilgjengelighet må nødvendigvis håndboken uttrykke seg i prinsipielle vendinger. Disse utdypes imidlertid i den enkelte avdelings prosedyresamling, som igjen må vise til et 3. "nivå", inneholdende instruksjer og forskrifter. Dette 2. og 3. nivå skal fortelle hvordan og av hvem de forskjellige aktiviteter blir ivaretatt. Disse nivåer spesielt det 3., er ennå noe mangelfullt hos oss. Men de enkelte avdelinger med avdelingsledere og avdelingssjefer i spissen, gjør et kjempearbeid under oppbyggingen av disse nivåer, og vil fortsatt måtte arbeide en god del med dette.

Håndbok
Siemens A/S

Handlingsmønster

Vanskelighetene med å feste sitt handlingsmønster ned på papiret, understreker viktigheten av at dette tenkes gjennom og skrives ned. Om ikke alle eventualiteter blir dekket, så dekkes fort 90%, og de resterende 10% gir plass for personlige avgjørelser, som tas etter nøyaktige overveielser.

I et firma opparbeides det know-how. Ikke bare når det gjelder å løse tekniske problemer, men også når det gjelder administrasjon og mønstre for å gjennomføre oppdrag. Vi har plikt til å ta vare på denne know-how, å forbedre basisen når nye erfaringer og kunnskaper tilsier det, og å bringe dette produktet over til nye personer, som igjen skal utvikle det videre.

Også vi har lagt "far til sønn"-perioden bak oss, og tar skrivekunsten i bruk.

A. Ræstad

Siemens skal markedsføre for Scanmatic

Den 6. september 1985 ble det inngått markedsføringsavtale mellom A/S Scanmatic og Siemens A/S.

A/S Scan-Matic ble dannet i 1972 av syv ingeniører og hadde en startkapital på kr 72 000,-. Idag har A/S Scan-Matic 17 ansatte og en omsetning på ca. 10 mill.kr.

A/S Scan-Matic utvikler, produserer og leverer elektronikkprodukter for blant annet kunder innen e-forsyningen, Televerket og Forsvaret. Siemens A/S vil markedsføre Scan-Matic-produkter i Norge.

Avtalen omfatter utstyr for kWh-innsamling, sentralbord for E-verk, meteorologisk datainnsamlingssystem og personalmeldeanlegg.

Carl O. Solberg (t.v.), Siemens A/S og daglig leder av A/S Scan-Matic, Audun Skretting.

Nye maskiner og systemer i EDB-

Siemens er i ferd med å utvide både hardwaren og softwaren. EDB-driftssjef Jurgen Boksleitner opplyser til Siemens Intern at en ny sentralmaskin 7.570-C er i drift siden 30.9.85 og det nye magnetplatesystem 3418/3475 siden 26.8.85. Til våren 86 er den nye Siemens Laser-printeren 3352 og to Front-end-maskiner for dataoverføring planlagt installert. På softwarensiden er systemene OMNIS (konsollmeldingssystem) og AVUS (system for automatisering og driftsrasjonalisering av produksjonskjøring) kommet i drift/test i juni/september 85.

Alt dette vil gi brukerne:

- Større driftstabilitet
- Kortere behandlingstider
- Kortere responstider
- Bedre listeservice
- Bedre back-up muligheter

Rundt juletider 85 vil en EDB driftshåndbok være tilgjengelig for alle EDB-brukere. Den skal gi diverse opplysninger om bl.a.:

- EDB-driftsavdeling som organisasjon
- Driftsforløp, driften i test og produksjon
- Henvisninger osv.
- Stikkordregister og formularsamling

Eva Hernes og Jurgen Boksleitner ved fargerterminal 9752 for OMNIS-programmet. Terminalen er plassert utenfor maskinrommet med all dets støy, og kan styre begge stormaskiner. Bildet nedenfor viser et utsnitt av den nye maskinparken. Innfelt t.h. Jean Buer ved terminalen i maskinrommet.

Videoprosjektør med datamaskin-tilknytning i Forum

I Forum rom F41 på Linderud er nå installert en videoprosjektør til visning av videokassetter på stort lerret, opplyser Nils Tolleshaug i Tele.

Ved kurser, demonstrasjoner av datamaskinprogrammer, søkning i databaser o.l., kan prosjektøren brukes til å vise skjermbilder i stort format for en stor forsamling.

Med datamaskin

Presentasjoner, demonstrasjoner og kurser kan nå gjøres mye mere levende

ved at instruktøren kan direkte vise eksempler på dataskjerm.

Den som vil være meget avansert, kan også legge opp egne overheadprogrammer styrt av datamaskin. Dette forutsetter at datamaskinen programmeres spesielt for dette.

Fast montert

Prosjektøren er fast montert i F41 og kan ikke flyttes uten ny innjustering og ekstra kostnad. Prosjektøren er justert sammen med en spesiell TDV-2215 termi-

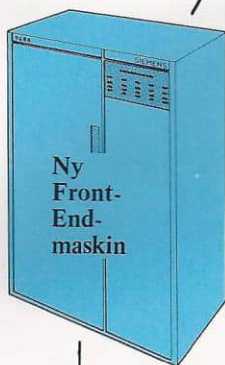
nal som hører til AFTN prosjektet. Prosjektøren kan foreløpig bare brukes sammen med denne terminal. Terminalen er en standard TDV-2215 med asynkront karaktergrensesnitt. Valgbart grensesnitt for RS.232C/V.28 eller V.11.

Terminalen kan brukes sammen med et standard asynkront modem eller sammen med BRIDGE lokalnett for å vise bruk av programmer, databaser e.l. utenfor Siemens.

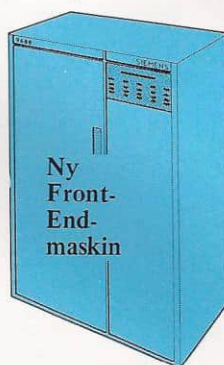
Utlån av terminalen avtales med Einar Holstad (T3) eller Knut Vibestad (F1).

avdelingen gir bedre service

2,4 ganger så rask i behandlingstiden som før
Automatisk intern feil-korrektur i minnet

Installasjon:
mars
1986

Økt minnekapasitet med 2 MB
Flere tilkoblingsmuligheter for data-overføringslinjer (256)

Stor kapasitet;
16 MB arbeidsminne
2,4 ganger så rask som
7.551
To I/O-prosessorer

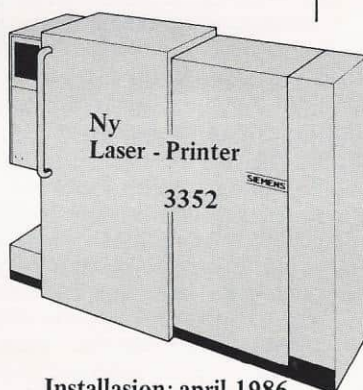
Ny sentral-maskin
(CPU)
7.570-C
I drift siden
30.9.85

Sporadiske maskinfeil blir selvkorrigert
Fjernovervåking og feildiagnose med
Teleservice

Større minnekapa-
sitet på mindre
plass
Datatransfer 2,3
ganger så rask
som før
Økt driftssikkerhet
med to dobbel-
styreenheter og 4
kanaler til CPU'en

I drift siden 26.8.85

Installasjon: april 1986

Opp til 100 A4-sider på 29 sekunder
med perfekt kvalitet!

Hastighet:
10 ganger så rask som en
mekanisk printer.

Fleksibilitet:
tegntyper og tegnstørrelser
med ulik tegn- og linjeavstand
kan blandes på samme side
En type papir til alt!

m.m.

OMNIS
(program)
Konsollmeldingssystem

AVUS
(program)
System
for automatisering
og driftsrasjonalisering
av produksjons-
kjøring

Delvis i drift siden juni 85

Styring av to sentralmaskiner via en Siemens
fargeterminal 9752.
Terminalen behøver ikke stå i maskinrommet
Fordeling av konsollmeldinger på flere termi-
naler

m.m.

Tilgjengelig rundt jul 85

I test siden september 85.

Driftsplanlegging og kontroll
Preparering av produksjonskjøring med skjerm-
bilder
Automatisk kjøring i maskindrift med AVUS-
nett
Feilredusering av driftsforløp

m.m.

Siemens-pensjonistene i Trondheim på tur til Jugoslavia

Den 1. september 1985 startet pensjonistene i Trondheim fra Værnes flyplass med kurs for Budva i Jugoslavia, og det endelige mål var hotell Avala for en ukes opphold. Adskillig forsinket kom vi avgårde med Mærsk Air og hadde en fin flytur på 3,5 timer. De fleste var nok ikke oppmerksom på at vi en periode fløy gjennom et uværsområde med lynene blinkende rundt flyet, som ikke gjorde seg det minste av det. På morgenkvisten kom vi så frem til hotellet, som var et hypermoderne anlegg med innen- og utendørs svømmebasseng, barer, nattklubb, kafeteria, innen- og utendørs spisesal, den siste i et atrium med grøntanlegg. En festlig samling bygninger med varierende og morsom arkitektur og gullende rent både inne og ute.

Kaffen, ja

De fleste av oss inntok frokost og middag i den utendørs spisesal hvor det var friskt og godt, og til begge måltider var det mer enn nok mat og god mat, unntatt kaffen, den var fæl!

Kaffen var imidlertid innkjøpt hjemme, og det ble en samlet kaffekos praktisk talt hver dag etter middag for pensjonistene ved hjelp av guidenes kaffekoker.

Rene paradiset

Stranden var så nær at badedrakten ble tatt på på rommet (fine rom med klosett, bad og bidet, flisbelagt og pent overalt). Og så var det bare å begi seg ut i det salteste vann en kan tenke seg. Mange timer ble tilbragt hver dag i samlet flokk på stranden, og ble sulten og tørsten for stor var det øl og brus og pølse med lompe i bua ved skogkanten. Rene paradiset, ikke en sky på himmelen og de første dagene ble iallefall undertegnede blendet av sine egne svette-dråper i øynene. Senere ga varmen seg litt, men det var bare herlig, herlig!

Gamlebyen

Da den verste badekløen hadde gitt seg, tok vi til å lukte litt på de oppsatt turer og alle hadde hovedstaden Dubrovnik og spesielt gamlebyen i tankene. En del av oss dro dit med hydrofoil. Turen var fin langs kysten med de blekrøde sandstenskittene og bakenfor de høyere fjellene i dypere blålig farve. Båten tok

Moderne Siemens-pensjonister, her på badeferie i Jugoslavia.

over 100 passasjerer og servicen var fin både fra mannskap og de i baren.

Vel fremme sto det buss parat for å ta oss med til Gamlebyen, men først måtte vi beundre havnen, som skal være en av de vakreste i Europa, og det kan vi underskrive på at vakker var den!

Gamlebyen var pitoresk med en gammel vakker brønn som velkomst med rent, friskt vann med gammelt anlegg fra gjellene og i full drift den dag idag. En gammel klosterhave var omgjort til restaurant med nensom hånd, og det var deilig å få kaldt øl der i varmen.

En kjempemessig mur omkranset hele gamlebyen, hvor lang den var vet vi ikke, men en joggetur oppå den ville bli drøy i varmen. Ellers var det vakre filigransarbeider, vevede tepper og skønne ting i krystall å få kjøpt for en billig penge.

Trinn opp og ned

Nevnes må også de bratte "gatene" i gamlebyen. "Gatene" var bratte, trange trapper med mangfoldige trinn rett til værs. På begge sider hus i flere etasjer, klesvask i mellom husene på rekke og

rad oppetter, og planter i svære pottes på hver side og med hele trær innimellom. Rart å tenke på at her lever de sikkert hele sitt liv i denne trange, bratte trappegaten med alle disse trinnene opp og ned ustanselig.

Ellers var det utflykt til den Albanske grense, og vaktene ved grensen var gemytlige og spøkte med deltakerne på beste vis, men beskjeden var: Ikke for nær grensen, skuddene sitter løst!

Tur opp i Montenegros fjellverden var en del med på og det var bratt og vilt.

Så en mest kan gråte

Senere i uken var det fest på et gårdsbruk oppe i fjellene. Der ble vi mottatt med dram, trekkspill og folkedans. I mastua på gården fikk vi se hvordan bakte poteter på gloa og her sto også den store dram-kaggen som det stadig ble tappet av. Hjemtbakt brød i tykke skiver, ost og flere sorter spekemat sto på menyen og det var en koselig hjemlig atmosfære over det hele. Så koselig og hyggelig at en av deltakerne utbrøt: Det herre e som festan på bygda for i tida, da va det riktig fest! G.L.

forts. fra side 3

leveranse som utgjør ca. 35 000 bearbeidings timer, dvs. 20 årsverk.

Prosjektet er administrert fra Bergen som også har utført design, spesifisering, installasjon, intern testing og gjennomføring av typetestene.

Design av det avanserte kontrollsystemet og programmering av dette er utført av prosjektgruppen i Bergen med bistand fra Siemens/Trondheim, Siemens/Erlangen og Norges Tekniske Høyskole.

Programmering av overvåkingssystemet er utført i Siemens/Oslo.

Jernarbeid for ECC og BSS er utført i Siemens/Trondheim.

Ingenieurkontor Lübeck, som er blant verdens fremste eksperter på konvensjo-

nelle ubåter har bistått med å tilpasse utstyret til ubåt samt mekanisk design.

Siemens A/S Bergen har hatt et godt samarbeid med Sjøforsvaret, og i forbindelse med prosjektet er det utdelt hovedoppgaver ved Norges Tekniske Høyskole og ved Universitetet i Bergen.

Status/Resultat

Det utstyr som nå er overlevert til Thyssen Nordseewerke har i 1985 vært prøvet i.h.t. militære krav angående akustisk støy, sjokk, EMC (elektromagnetisk støy), varme, kulde, fuktighet samt funksjonstester.

Totalt er utført 198 typetester som kvalifiserer utstyret for bruk i militært anlegg.

Testene er utført i Bergen og i Tyskland overfor Thyssen Nordseewerke samt Forsvarets Felles Materiellteneste, og er overvåket av Sjøforsvaret.

Alle testene er nå gjennomført med godkjent resultat. Leveransen er dermed typegodkjent for serieproduksjon av de 6 resterende anlegg.

Økonomisk representerer denne delleveranse inkludert bearbeiding og utprøving ca. 40% av totalkontrakten, og utgjør med prisstigning en omsetning på 26 millioner kroner.

Delleveransen er avregnet med akseptabel bruttofortjeneste, og kalkylene med erfaringsdata fra første leveranse lover godt for den forestående serieproduksjon.

P.B. Hanstveit

Siemens *Tennis*-team vant sin avdeling

Siemens Oslo har i år, etter flere års opphold, igjen stilt opp med et lag i lagserie-mesterskapet i tennis.

Det er stablet på bena et godt lag, og de vant alle sine kamper i avdelingen, som besto av følgende:

Plass	Lag	Setford	Poeng
1.	Siemens	24 - 1	9
2.	Noteby	7 - 4	8
3.	Club 7 II	8 - 11	3
4.	Tiki-Data	10 - 11	2
5.	Erik Böhler	5 - 14	1
6.	Boligetaten	5 - 18	1

Siemenslaget har i år bestått av:

E. Bødtker-Næss, P. Tharaldsen, A. Præsthus, S. Jacobsen, E. Petersen (lagkaptein).

Neste år rykker vi opp en divisjon, samtidig som laget blir ytterligere forsterket med Jan Sverre Vig, og vi regner

derfor med videre opprykk i årene som kommer.

Utenom kretsmeesterskapet er laget også interessert i kamper mot andre Siemens-lag i Norge og utlandet.

Laget har disponert banen på Volds-løkka og Valle Hovin 4 timer pr. uke i sommer. For å møte med et veltrenet lag neste vår spiller laget innendørs i Veitvet-hallen hver onsdag kl 0700 - 0800 i vinter.

Det er sikkert flere her på Siemens som spiller tennis. Hvorfor ikke stille opp neste år med ennå et herrelag: Minimum 4 personer, og et damelag: Minimum 2 personer. Hver herrekamp består av 4 singlekamper og 1 double. Hver damekamp av 2 singlekamper og 1 double.

Interesserte bes henvende seg til tennisoppmannen Erik H. Petersen, EP, K-2, linje 553, S/O.

Det er nødven- dig å forberede sin pensjon

Reidun og Bjørn Dahlberg, S/O, interesserte deltakere i et av våre tidligere kurs for kommende pensjonister.

Pensjoneringen medfører en ny livssituasjon, ulik alle andre livsfaser. Overgangen fra full yrkesaktivitet til hel fridag kommer ofte svært brått på mange, og de færreste har forberedt seg skikkelig rent praktisk.

For å hjelpe til at våre eldre ansatte skal få en god og meningsfylt alderdom, og også være klar over hvilke vanskeligheter de kan møte, inviterer Siemens i Oslo også i vinter alle yrkesaktive som er født 1924 eller tidligere til kurset "Forberedelse til pensjonsalderen". Kurset vil gå over fem torsdager, med 9. januar som første kursdag. Ektefellen blir selvfølgelig også invitert for vi ser det som viktig at begge er med på kurset. Det er mange ting som bør løses i fellesskap for at tilværelsen skal få et positivt innhold, sier Astrid Larsen i Opplæringsavdelingen.

Siemens har knyttet til seg spesialister på de forskjellige områdene som behandles. De kommende pensjonistene kan derfor få kyndig svar på de spørsmålene de måtte ha.

Et av de nyttigste emnene er muligens "Juridiske forhold", som få har noe særlig innføring i. Emnet belyser hvilke lover og regler som gjelder ved arv, opprettelse av testament, mulighetene til å sitte i uskiftet bo, arveavgift osv.

Kurstilbudet omfatter dessuten også:

- Alder og helse
 - Alder og personlighet
 - Økonomiske forhold
 - Våre rettigheter som pensjonister
 - Pensjonisten og samfunnet
 - Boligen med tanke på fremtiden
 - Behovet for fysisk aktivitet
 - Kosthold og helse
 - Behovet for kontakt og samhörighet
- Kursdeltakerne får også hefter, brosjyrer, formularer og søknadsskjemaer som kan bli nyttige å ha senere.

Reiseservice på Linderud

Heitmann Travel, reisebyrået som betjener Siemens Oslo, var fra 4. november å finne på Linderud, adresse Kontorbygget 2. etasje ved kassen, kl 0830 - 1600.

Gerd Solem heter konsulenten som skal hjelpe oss med våre reiseopplegg. - Siemens Oslos kjøp av billetter går opp i 9 millioner kroner i året.

Velkommen nyansatte

forts. fra s. 2

Arvid Zetterström, Hovedlageret
Grete Ødegård Knutsen, Barnehagen
Frøydis I. Åmodt Øvsthus, Avd. Mobil-telefon/Økonomi

Loc Dinh Luong, Serviceavd./Tavlemont.
Øystein Vigerust, Tekn.avd. R/O
Odd-Bjarne Ebbesen, Utviklingsavd./Seksjon Teleteknikk

Torstein Solheim, Økonomiavd. Seksj. E
Vegard Øie, Tekn.avd./Industri II
Bjørn-Tore Soløst, Postavdelingen
Gunn Kohlstrunk, "

Stian Hella Matre, Utviklingsavd./Seksjon Teleteknikk

Lisbeth Karlsen, AnSalg
Eivind Jarl Rypestøl, Montasjeavd. S/Kristiansand

Mona Granberg, Teknisk avd./Skip/Offshore

Helge Traaseth, Montasjeavd. R/O
Nina Guldborg, Telekomponenter/Seksjon Teleteknikk

Ann Kristin Wold Risvaag, Barnehagen
Torill Haaland, Elektronikkfabrikken/apparat-/systemavd.

Anders Heldal, Organisasjonsavdelingen
Øivind Mostad, Installasjonsavd. S/Sarpsborg

Kari Festø, Avd. Prosessdatateknikk
Brigitte Bloch, Info-senteret
Tommy Barkenes, Utviklingsavd./Seksjon Teleteknikk

Britt J. Bjørhei, Elektronikkfabrikken
Morten Forseth, Lærling/Montasjeavd.
Erik Fallan, Avd. Terminalutstyr/Siemens

Inf.systemer
Kjell E. Böhle, Utviklingsavd./Seksjon Teleteknikk

Jarl Nygren, Montasjeavd. S/Kristiansand
Margreth Krogstad, Finansavdelingen
Bjørn Widar Saga, Lærling/Montasjeavd.
Ronny Andre Jensen, Montasjeavd./S/Sarpsborg

Svend Aa. Andersen, Info-senteret
Geir Solbakken, Sentralavd. Økonomi/Forvaltning

Arne Egil Moen, Telesystemer/Seksjon Teleteknikk

Olaf Stensrud Enger, Lærling/Montasje

Ann Olsson, Barnehagen

Geir Høydalsvik, Organisasjonsavd.

Herman Døhlen, Serviceavd./Tavlemont.

Jan Oddvar Åndheim, Tekn.avd. Skip/Offshore

Svein Mørk, Seksjon E./SIMATIC

Svein Minge, S/Sarpsborg

Kristian O. Knotten, Tekn.avd./Industri/Økonomi

Per Einar Punnerud, Tekn.avd. R/O

Kersti Dahl, Organisasjonsavd.

Ulla Magnusson, Bedriftslegekontoret

Carl Ole Låder, Industriavd. R/O

Kjell Myro, Hovedavd. Seksjon E

Geir Sandal, Seksjon Teleteknikk

Ann Kristin Sørensen, Postavdelingen

Nyansatte Region Vest

Roald Eide, TA

Terje Fykse, TA

Geir Hole, TA

Alf Rune Nygård, EDB

Kåre Johannessen, 1330

Tor Solberg, Service hvitevarer

Per Erik Monsen, Lager

Tom L. Nielsen, Service Offshore

Tom Nielsen, Industri

Bjørge Rørlien, Økonomi/Drift

Solveig Svartefoss, Renhold

Stig Inge Hatland, Montasje

Sven Helge Tollefsen, "

Bodil Myking, "

Bjarne Knutsen, "

Øyvind Tvedt, "

Vidar Andersen, "

Rune Johannessen, "

Stavanger

Olav Østrem, Offshore

Interns høstkryss

Fallende, høstgule blad stemmer til ettertanke og virker kanskje positivt på tankevirksomheten. Prøv derfor høstkrysset, og send løsningen innen 20/11.

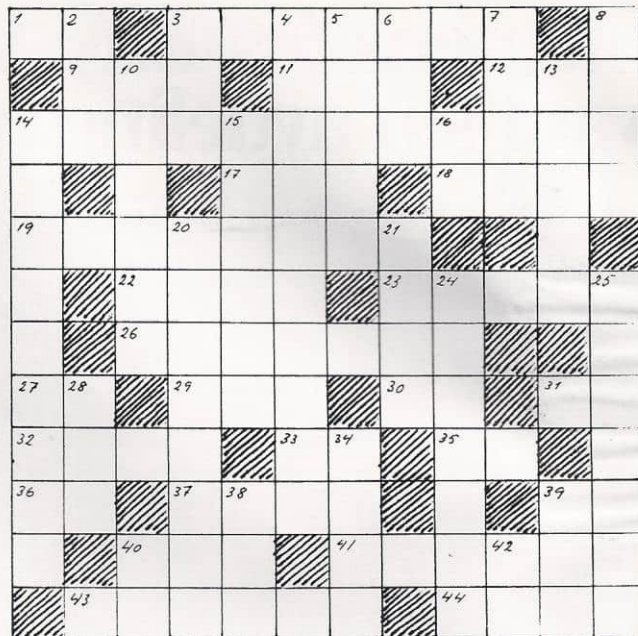
Vannrett

1. Konjunksjon
3. Automatiseringsapparat
9. Pave
11. Belegg
12. Tillatelse
14. Varmekilde
17. Kanton i Sveits
18. Tegn
19. Små egg
22. Tak
23. Ikke gammel
26. Griperedskap
27. Pronomen
29. Rep
30. Nynorsk pronomen
31. Slette
32. Elv i Norge
33. Skipsbetegnelse
35. Slagsted
36. Grov
37. Knott
39. Interjeksjon
40. Preposisjon
41. By i Frankrike
43. Kraftig
44. Dekk

Loddrett

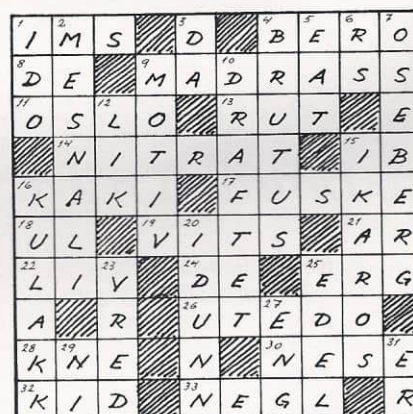
2. Se
3. Hvil!
4. Varmekilde
5. Morsom
6. Tillit
7. Toppunkt
8. Talent
10. Kraft
13. Varmekilder
14. Energikilde
15. Jeg har funnet (det)

16. Like
20. Sette isteden
21. Frukt
24. Mørk
25. Oljefelt
28. I stykker
34. Land
38. Mine
39. Redsel
40. Preposisjon
42. Like

Vinnere av kryssord i Siemens Intern nr. 4:

Dagfinn Nordlid, S/O - Isbjørn
Arild Håland, S/Kr.sand - Badehåndkle
Osvald Eckholm, S/B - Isbjørn
Marianne Bore, S/O - Badehåndkle

Siemensledere i Norden på Bergensbesøk

En tradisjon er skapt mellom Siemenslederne i Norden ved at de møtes en gang pr. år for å utveksle erfaringer og fornye den personlige kontakt. I år ble dette møtet lagt til

Bergen. Kanskje var de epokedannende nye bølgekraftverk på Tofteskallen viktig for valget. Kraftverkene bygges i to forskjellige versjoner, og stedet er valgt på grunn av stadig urolig og stor sjø fra Nordsjøen.

Turen dit ut i motorbåt ble i tøffeste laget for deltakerne, men det gikk bra. De fleste var nok glad over å komme på land og til en annen aktivitet, nemlig en tur til Trollhaugen.

Her var en så heldig å få høre pianisten Kayser spille noen stykker av Grieg, før resten av stedet ble besøkt. Det var vel den gamle komponisthytten og den nye intime konsertsalen, Trollsalen med plass til 200, som vakte størst interesse.

Konsertsalen er litt spesiell, det fortelles at entreprenøren laget modell av konstruksjonen i garasjen før bygget ble reist. Siemens hadde installasjonen, den var heller ikke helt enkel.

Siste dag, søndag, var viet en kort tur i Bergens eldre bydeler, samt en tur til Gamle Bergen. Dette er som kjent et levende by-museum, som har noe å gi de fleste besøkende, ja, — endog de som er vokset opp i slike miljøer.

Gjestene synes i alle fall at besøket var artig, og Siemens Bergen takker for besøket og ønsker alle på gjensyn! K.M.

Gamle Bergen har et eget vedfyrte bakeri som særlig baker kringler og skillingsboller. De fleste besøkende lar seg friste til å smake på spesialitetene, mens de venter på en omviser.

Siemens Intern

15. årgang. Utgitt av Informasjonsavd.

Redaktør: Per Buer, S/O
Medarbeidere: Egil Karlsen, S/T
Knut Madsen, S/B
Brit Olstad, S/O

«Siemens-Rapport»:
Søren Engebretsen, S/O